

Bioter - Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalin investointihanke

151/00.01.05.01/2023

Kaupunginhallitus 05.06.2023 § 138

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan kansallinen ohjelma Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) toimet. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet sisällytetään erikseen ohjelmaan myöhemmin tehtävällä ohjelmanmuutoksella.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto myöntää tukea JTF-rahastosta (oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta). JTF-rahoitus kohdennetaan Pohjois-Karjalan oikeudenmukaisen siirtymäsuunnitelman mukaisiin toimiin. Rahaston tarkoitus on lieventää turpeen energiakäytön vähentämisestä syntyviä aluetaloudellisia ja sosioekonomisia haittavaikutuksia. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla tuetaan talouden monipuolistamista ja uusien työpaikkojen luomista.

Hankkeen tiivistelmä

Puhoksen teollisuusalueelle rakennetaan Suomen mittakaavassa ainutlaatuinen multimodaalinen Bio- ja luonnontuoteterminaali kokonaisuus, jota voivat hyödyntää kaikki toimijat tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti. Puhoksen kehittyvä, osittain jo kansainvälinen toimintaympäristö ja kasvava toimitilakysyntä tarvitsee toimivan multimodaalisen bio- ja luonnontuoteterminaalialueen.

Hanke kohdistuu kunnan perusrakenteiden investointeihin; raiteisto- ja satamainfraan, tiestöön, logistiikan operointialueisiin sekä tavarain käsittely ja varastointi rakenteisiin. Rahoituksen avulla terminaali on mahdollista rakentaa kokonaisuutena, näin saadaan paras lopputulos palvelemaan alueella olevia ja sijoittuvia yrityksiä.

Työpaketti 1: Bio-, puutuoteterminaalin rakentaminen Puhoksen teollisuusalueelle

1. Bio-puutermiinali Puhoksen satama-alueelle 2,5 ha, jossa käsitellään, välivarastoidaan ja jatkojalostetaan sekä edelleen toimitetaan mm. raaka- ja energiapuuta, puujätettä, haketta, kasvualusta materiaalia (ruokokasvit)
2. Satamalaituri, lastauksia sekä raaka-aineiden käsittelyä varten
3. Pistoraide satamaan, mahdollistaa sisämaan tavaraliikenteen ja vesitieliikenteen yhdistämisen (multimodaalisuus).
4. Uittopuualueen siirto satama-alueelle, Vanha Puhos on rakentumassa alueellisesti merkittäväksi matkailukohteeksi, siellä olevat uittopuuvarastolle tulee määritellä uusi paikka läheltä biotermiinalia.
5. Teollisuusalueen tiestön kunnostus ja valaistus sekä operointialueet.

Alueen käyttäjiä ovat puu- ja bio- sekä kierrätyspuutuotteiden toimittajat, lämpölaitokset, energiayhtiöt, metsäalan jalostusyrietykset, varustamot sekä logistiikka- ja satamaoperaattorit.

Materiaalivolyymit; raakapuu 80 000 tn, hake 10 000 tn, pelletti 30 000 tn., puujäte ja kierrätyspuu 20 000 m³. Ruokokasvien ja kasvualusta raaka-aine 50 000 m³/ vuosi Vuoksen vesistön ja turvetuotantoalueilta.

Uusia työpaikkoja arvioidaan syntyvän 10–15 kpl, välillisesti 30 kpl. Laivan lastaukset kasvavat kahdesta laivasta kymmeneen laivaan/ vko.

3–5 vuoden aikajänteellä yritysinvestoinnit koneisiin, laitteisiin ja tuotannon rakenteisiin 2–3 Meur. Puuperäisten tuotteiden jatkojalostukseen liittyvien yritysten toimitilamuutosinvestoinnit 30 Meur ja yritysten aurinkoenergiapuisto (6 MW ja 5 MW) 3,5 Meur.

Työpaketti 2: Puhoshallin yhteyteen luonnontuoteterminaalin rakentaminen

1. Puhoshalliin terminaalitilat n. 1000 m². Esikäsittelytila, kylmävarastointitila, pikapakastustila, tekninen tila ja yksi lastaustasku.

Käsiteltävät tuotteet ovat, villit- ja viljeltyt luonnontuotteet. Käyttäjiä ovat villien ja viljeltyjen luonnontuotteiden tuottajat, kerääjät ja jatkojalostajat ja logistiikkatoimijat. Raaka-aineiden määrä 1–2 milj. kg/ vuosi. Jatkojalostus mm. elintarvikkeet ja kosmetiikka.

Uusia työpaikkoja syntyy 2–3 kpl, välillisesti työllistää 60–100 tuottajaa Pohjois-Karjalan alueelta.

Puhos-hallin yritysten pakastekuivauslaitoksen investoinnit (6–8 pakastuskuivaamo) 10–12 Meur.

Nämä kaksi kokonaisuutta ratkaisevat yritysten raaka-ainesaannin ja toimivat logistiset yhteydet. Mahdollistaa kilpailukykyisen ja kansainvälisen toimintaympäristön rakentumisen Puhokseen. Nykyaikainen toimiva ja multimodaalinen toimintaympäristö mahdollistaa uusien yritysten sijoittumisen sekä innovatiivisten uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisen. Lisääntyvä toiminta lisää työpaikkoja. Moderni uusiutuvan energian ja kierrätysmateriaalien sekä vähäpäästöisen logistiikan terminaalialue edistää vihreän siirtymän tavoitteita.

Globaalissa toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset on huomioitu hankkeessa huoltovarmuuden ja puolustusvoimien näkökulmasta.

Hanke on Kiteen kaupungin strategian mukainen, vastaa POKAT 2025-ohjelmaa ja alueellisen siirtymäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista sekä huomioi Älykkään erikoistumisen toimenpiteet.

Hankkeen tuloksena rakennetaan multimodaalinen bio- ja luonnontuoteterminaali, jossa on valmiina raide- ja satamainfra, operointialueet, kunnostetut tiestöt, biotermiinalialue sekä luonnontuoteterminaali.

Kustannuslaskelma

Hankkeen kokonaiskustannusarvion ja kaupungin rahoitusosuuden tarve on seuraava:

Rahoitusuunnitelma	2023	2024	2025	Yhteensä
JTF-rahasto 70 %	920 098	1 960 980	2 095 975	4 977 053

Omarahoitus 30 %	394 328	840 420	898 275	2 133 023
Kokonaisrahoitus netto	1 314 425	2 801 400	2 994 250	7 110 075

Vuoden 2023 talousarviossa ei ole varattu määrärahaa Bioter - Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalin investointihankkeelle.

Hallintosäännön (4 luku 2 §) mukaan yli 1.000.000 euron hankkeista päättää kaupunginvaltuusto.

Valmistelija: talousjohtaja Kaisa Lappalainen, kaisa.lappalainen@kitee.fi, puh. 040 105 2002.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, pekka.hirvonen@kitee.fi, puh. 040 105 1001.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Bioter - Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalin hankesuunnitelman (kustannusarvio 7 110 075 euroa).

Kaupunginhallitus hakee kaupunginvaltuustolta Bioter - Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalin hanketta varten investointiosaan määrärahamuutosta. Vuodelle 2023 lisämäärärahan tarve on 394 328 euroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: Elinkeinopäällikkö Risto Hiltunen, projektipäällikkö Birgitta Väisänen ja tekninen johtaja Kari Siponen olivat läsnä keskustelun aikana, eivät osallistuneet päätöksentekoon.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 18:51 - 18:58.